

Hattori Hanzo

Autor tekstu: Nathaniel Raniś

Hattori Hanzo jest jednym z najbardziej dziś znanych ninja, ale tak jak o samych ninja przez lata namnożyło się fikcyjnych historii i legend (które nieraz niewiele łączy z prawdą), tak i historia Hattori Hanzo często miesza się dziś z fikcją. Pierwsze informacje na jakie się trafi szukając informacji o tym kim był Hattori Hanzo mówią, że był to przywódca ninja z Iga, był też generałem służącym pod Tokugawą Ieyasu oraz zyskał przydomek “Diabeł Hanzo” (Oni no Hanzō). Słynął z bycia genialnym strategiem jak i mistrzem w posługiwaniu się włócznią oraz mieczem.

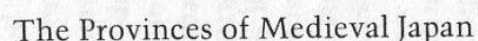
W historii da się wyróżnić przynajmniej czterech Hattori Hanzo, a jest tak ponieważ Hattori jest nazwiskiem rodowym, natomiast Hanzo jest tytułem nadawanym głowie rodu.

Pierwszy znany Hattori Hanzo to Hattori Yasunaga. Nie jest całkowicie pewne, że był on przywódcą ninja (historycy skłaniają się do twierdzenia, że był przywódcą ninja na podstawie nadanego mu tytułu Hanzo), ale w każdym dostępnym mi źródle bez wątpliwości wskazują, że był on *Iga no mono*, ninja z Iga.

Trzecim Hattori Hanzo był Hattori Masanari Junior (inne kanji zostały użyte do zapisu jego imienia, jednak ze względu na jednakowe odczytanie w romaji często wprowadza się rozróżnienie). Był to pierwszy syn Hattori Masanari Seniora, który przejął tytuł po śmierci swojego ojca.

Hattori Masanari Senior miał jeszcze trzeciego syna, Hattori Masahiro. On nie dorobił się nigdy tytułu Hanzo, natomiast został księdzem.

Mimo bycia *Iga no mono* Hattori Masanari wcale nie pochodzi z terenów Iga. Urodził się w 1541 roku (Schyłek ery Sengoku) w Mikawa (dzisiejsza wschodnia część prefektury Aichi na wyspie Honshu), która położona jest na wschód od Iga.

Hattori Masanari Senior z urodzenia był jednocześnie ninja jak i samurajem (na usługach rodu Matsudaira). Pierwszą bitwę stoczył w wieku 16 lat. Był to nocny najazd na zamek Udo w Mikawa (1557 rok). Jego drugą bitwą była bitwa pod Anegawa w 1570 roku. W tej bitwie zyskał przydomek "Diabeł Hanzo". Co ciekawe walczył wtedy po stronie sprzymierzonych sił Ody Nobunagi i Tokugawy Ieyasu. Następną bitwą, w której brał udział, była bitwa Mikataga Hara w 1572 roku.

W 1581 roku Hattori Hanzo walczył przeciwko Ocie Nobunadze, gdy ten najechał Iga. Była to przełomowa bitwa w historii ninja, która rozpoczyna koniec historii ninja. Oda Nobunaga najechał prowincję Iga, a jego siły liczyły ok. 40 tysięcy ludzi. Siły ninja wynosiły zaledwie ok. 4 tysięcy. W skutek tej bitwy zginął między innymi inny słynny lider klanu ninja, Sandayu Momochi. Oda Nobunaga i Tokugawa Ieyasu byli po jednej stronie, jednak Ieyasu miał inne plany wobec ninja i postanowił wykorzystać ich potencjał. Rozkazał by przyjąć ich na swoich terenach, stąd ninja, którzy uszli z życiem, schronili się na terenach Mikawy i Totomi (należących do Ieyasu).

Historia Hattori Hanzo ciągnie się dalej i w następnym roku przybiera obrót, który zapewnia Hattoriemu część jego dzisiejszej sławy. Gdy Oda Nobunaga ginie w 1582 roku zaatakowany przez armię Akechiego Mitsuhide, wtedy nastaje początek współpracy Tokugawy Ieyasu i Hattori Hanzo. W chwili śmierci Ody Nobunagi, Ieyasu przebywał w Sakai, na południe od Osaki, mając ze sobą jedynie niewielki oddział. Musiał przedostać się do Mikawy gdzie stacjonowały jego główne siły, ale to oznaczałoby wejście w kolizję z siłami Akechiego. Tutaj spotkać się można z różnym przebiegiem zdarzeń. Według Johna Mana w "1000 lat historii ninja" dworzanin imieniem Hasegawa zaproponował pomoc w przeprowadzeniu Ieyasu, gdyż służył za przewodnika Ody Nobunagi w czasie jego najazdów na Iga. Na Hattori Hanzo trafiają na granicy Iga i Koga. Hattori Hanzo zaoferował pomoc w dalszym przejściu. Anthony Cummins w "Hattori Hanzo" pisze jednak, że sam Hanzo proponuje Ieyasu Tokugawie przeprowadzenie się przez terytorium Iga. Niezależnie od możliwego przebiegu tej historii, wydarzenie to zapoczątkowuje nie tylko współpracę Hattoriego Hanzo z Tokugawą Ieyasu, ale także długoterminową współpracę Ieyasu z siłami ninja. Był to początek drogi Tokugawy Ieyasu do zostania zjednoczycielem Japonii. Hattori Hanzo staje się dzięki temu prawą ręką rosnącego w siłę Tokugawy Ieyasu.

Jedną z teorii odnośnie tego jak Hattori zdołał przeprowadzić Ieyasu bezpiecznie jest to, że wykorzystał on sobowtóry Ieyasu. Każdy z sobowtórów miał swój mały oddział i podążał inną trasą, co miało rzekomo odwrócić uwagę wroga. Po tym wydarzeniu Tokugawa Ieyasu przyjmuje na swoje usługi 300 ninja, których dowódcą zostaje Hattori Hanzo. Kontynuuje on wspieranie Tokugawę Ieyasu i w 1584 roku prowadzi 100 ninja w bitwie pod Komaki i Nagakute. Później zasługuje się również w oblężeniu Odawary, po której zostaje nagrodzony łącznie 16 tysięcy koku, 30 yoriki (pomocników) i 200 funkcjonariuszy publicznych. To prawdopodobnie też wtedy uzyskuje stanowisko publiczne, które daje mu tytuł Iwaminokami.

Hanzo Hattori umiera w wieku 55 lat z powodu choroby. Krąży jednak mit, który wykorzystywany jest chętnie w popkulturze, jakoby Hattori Hanzo ginie z ręki pirata ninja Fumy Kotaro. Mit głosi, że Hattori Hanzo ściga Fume Kotaro na Morzu Wewnętrznym, gdzie zostaje ściągnięty do wąskiego kanału, który Fuma Kotaro podpala przy wykorzystaniu oleju. Bardziej prawdopodobna jest jednak teoria mówiąca, że Hattori Hanzo został mnichem i spędził swoje ostatnie dni w Edo.

W sferze mitów jest wiele ciekawych historii. Jedna z nich głosi, że Tokugawa Ieyasu był zaniepokojony leniwym spokojem mieszkańców Okazaki (głównego miasta w Mikawa). Poprosił Hattori Hanzo, żeby zmobilizował ludzi, by ci zaczęli się szykować do ewentualnej wojny. Ninja słynęli z wykorzystania psychologii i wierzeń ludu, tym sposobem posłużył się Hattori Hanzo. Powszechnym wierzeniem wówczas było, że wrota świątyni Hachimana, Boga wojny, trzęsą się w przededniu klęski bądź katastrofy żywiołowej. Stąd Hattori Hanzo rozkazał oddziałowi ninja zatrząść wrotami, żeby przełamać panujący spokój i zmobilizować ludzi do gotowości.

Dziś szczątki Hattori Hanzo razem z jego ulubionymi włóczniami spoczywają na cmentarzu świątyni Sainen-ji w Shinjuku w Tokio. Poza tym część skarbów Hattori Hanzo jest trzymana w Cesarskim kompleksie pałacowym w Tokio.

Od Hattori Hanzo bierze dziś imię między innymi linia Hanzomon tokijskiego metra.

Bibliografia:

1. John Man "Ninja. 1000 lat wojowników cienia"
2. Andrew Adams "Ninja. Niewidzialni zabójcy"
3. Antony Cummins "Hanzo Hattori"
4. Stephen Turnbull "Ninja: AD 1460-1650"
5. Stephen Turnbull "Ninja: Unmasking the myth"